

Tarkistuslista syöpäpotilaan ohjauksesta

Ohjaus lähtee potilaan tarpeesta. Ympäristön tulee olla rauhallinen ja hoitajan on varattava riittävästi aikaa. Huomioi moniammatillisen yhteistyön hyödyntäminen.

Fyysinen osa-alue

- Syöpähoitojen merkitys (erilaiset syöpähoidot, miten vaikuttavat)
- Kivut (kivunhoito)
- Fyysiset oireet (ruokahaluttomuus, väsymys, suun limakalvojen kuivuminen, pahoinvointi, ummetus/ripuli)
- Fyysiset muutokset (mahdolliset: turvotukset, hiusten lähtö, kalpeus)
- Fyysinen kuntoutus (lääkärit, sairaanhoitajat, fysioterapeutit, kuntoutusohjaajat, ravitsemusterapeutit sekä puheterapeutit)
- Liikkumisen merkitys (liikuntatottumukset ja määrä / sopeutettava tilanteeseen)
- Jaksaminen (muutokset levossa ja unessa, hoitoväsymys)
- Ravinnon merkitys (heikentynyt ruokahalu, painonseuranta, monipuolinen ruokavalio)
- Seksuaalisuus
- Myöhäisvaikutukset

Psyykinen osa-alue

- Tunnereaktiot
- Kriisireaktiot (shokkivaihe, reaktiovaihe, korjausvaihe ja sopeutumisvaihe)
- Hoitoväsymys (äkillistä tai pitkään jatkuvaa, liittyy vakavaan tai krooniseen sairauteen)
- Identiteetin muutos (minäkuvan järkkäminen → muutokset)
- Keskustelun merkitys voimavarana (ammattilaiset, läheiset)
- Psykososiaalinen tuki (neuvonta, ohjaus ja voimavarojen tukeminen)
- Palliatiivinen hoito
- Saattohoito

Sosiaalinen osa-alue

- Tukiverkoston merkitys (omaiset, lähiperhe, ystävät)
- Konkreettisen avun vastaanottaminen (siivous, kaupassakäynnit, ruoanlaitto)
- Kommunikoinnin merkitys

Vertaistuki

- Suomen Syöpäpotilaat ry (vertaistukea ja tietoa, myös verkossa)
- Suomen Syöpäyhdistys (neuvontapalvelut, tieto)
- Syöpäyhdistykset (12 alueellista syöpäyhdistystä paikallisosastoineen sekä 6 valtakunnallista potilasjärjestöä)
- Neuvonta
- Vertaistuki (muilta sairastuneilta, mahdollista myös verkossa)
- Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit
- Virkistystoiminta

Eettisyys ja oikeusturva

- Itsemääräämisoikeus
- Tiedonsaantioikeus (potilaan on saatava riittävästi tietoa terveydentilasta, hoidon merkityksestä, eri hoitovaihtoehdoista ja niiden vaikutuksista)
- Hoitoon osallistuminen (potilaalla oikeus osallistua omaan hoitoon ja tehdä päätöksiä omasta hoidostaan)
- Potilasturvallisuus
- Potilasasiamies (toimii potilaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi)
- Oikeudellinen ennakointi (hoitotahto, edunvalvontavaltuus)

Tuet, etuudet sekä työelämä

- Sairauspäiväraha, osasairauspäiväraha, vammaistuki, toimeentulotuki, lääkekorvaus
- Yhteys työnantajaan ja työterveyteen

Linkejä

- Suomen Syöpäpotilaat ry: www.syopapotilaat.fi
- Syöpäsäätiö: www.syopasaatio.fi
- Syöpäjärjestöt: www.syopajarjestot.fi/jarjesto
- Minä, syöpä ja työ -sivusto työikäisille syöpään sairastuneille: www.syopajatyo.fi
- Kuntoutus: www.syopajarjestot.fi/toiminta/kuntoutus
- Terveyskylä.fi/ Syöpätalo.fi: www.terveyskyla.fi/syopatalo
- Blogi: The Syöpä Show: www.lily.fi/blogit/syopa-show
- Blogi: Kutsumaton vieras: akkikaannos.blogspot.com
- Blogi: Odottamaton matka: odottamatonmatka.blogspot.com

